

daságvezetésnek, és ezt mind többen felismerik. Számos helyen — ha korábban akadályozták, vagy érdektelenség mutatkozott a dolgozók szakmai és általános intelligenciáját fejlesztő tanulással szemben — most a gazdaságvezetés kezdeményezi az oktatást, mert tapasztalja, hogy az egyik legjobb befektetés a dolgozók tanulásának segítése. Elénkül ebben a folyamatban a szakszervezetek és a KISZ tevékenysége is. A magasabb szakmai felkészültséghez kötődő jóvedelemnövekedés ösztönző hatása a munkások tanulási kedvére.

Fejlődésünket szolgáló, a társadalomépítő munkák állapotával, eszmiségével és jövőjével egyaránt számoló közművelődésre van szükség. Olyanra, amely valóságban figyelembe veszi anyagi lehetőségeinket, előbbre viszi a dolgozó ember termelési szakértelmét, növeli általános műveltségét és mindez szocialista tartalmú legyen. Illeszkedjék a közművelődés abba a folyamatba, amelyben a munkások, a dolgozó emberek élnek és termelnek, azt tegyék tartalmasabbá, gazdagabbá. Lenin mondotta 1920. októberében, hogy „... a művelődést, a tanítást, a nevelést egyesíteni kell a munkások és parasztok munkájával... nem szabad kommunista könyvek és broszúrák olvasására szorítkoznia”. Olyan közművelődésről szólnunk tehát, amellyel szolgálni, segíteni akarjuk a szocialista építőtermelőmunkát, amely a társadalmi, a csoport- és az egyéni érdekeket egyaránt szolgálja.

A termelő ember szakmai intelligenciájának fejlesztése befolyásolja a közművelődés eddigi szerkezetét, hiszen a szakmai műveltség mind nagyobb helyet kap, és a műszaki, agrárértelmiség nélkül a jövőben sem képzelhető el korszerű közművelődés. Ezzel azt is jelezni akarjuk, hogy a jövőben egy kultúrház munkáját nem a táncszéken mérjük — bár ez is fontos —, hanem azon, hogy tanfolyamaival a dolgozó ember termelőmunkáját mennyire teszi hatékonyabbá, mennyire hozza közelebb az embert és a természetet.

Ezért öröndetes a dolgozó ember tanulási kedvének növekedése és mind több üzemünk ösztönzési törekvése. A Tisza Bútoripari Vállalat csongrádi gyárában száz forinttal emelik az érettségiző dolgozó fizetését, és 50 fillérrel a nyolc osztályt elvégzők órabérét. A postánál 500 forint jutalmat kap minden sikeresen vizsgázó. Makón a dolgozók levelező középiskolájának hallgatói elérték a nappali hall-

gatók számát, Csanádpalotán kihelyezett tagozat működik. Az elmúlt tanévben 2000 felnőtt járt általános iskolába (ez lehetne lényegesen több!), 6000 a dolgozók esti és levelező középiskolájába és 3000 felnőtt az egyetemekre és főiskolákra. Hódmezővásárhelyen arra a kérdésre, hogy szükségesnek tartja-e a szakmunkás-bizonyítvány megszerzését — a megkérdezett 1164 dolgozó közül 943 igennel válaszolt.

A dolgozók általános és középiskolájának tanulói között emelkedik a nők száma. Történelmi hátrányukat igyekeznek behozni, megértvén, hogy egyenjogúságuk teljes megvalósításához a munka és a tanuláson keresztül vezet az út.

A közművelődés időszerszerűségét bizonyítja az életmódváltás napi-rendre kerülése is. Történelmileg eldőlt az a kérdés, hogy „miből élünk”. Most arra a kérdésre kell válaszolnunk, „hogyan élünk?” Kispolgári, polgári vagy szocialista módon? A válasz nem lehet kétséges: csak szocialista módon élhetünk. De vajon milyen úton-módon jutunk el a szocialista életéléshez, melyek ennek normál mércéi? A szocialista életvezetés „módszertanát” nehéz lenne röviden megfogalmazni. A szocialista életvitelhez ugyanis több kell, mint a műveltség egy bizonyos színvonalának megszerzése. A szocialista életmód a társadalom és az egyén együttes cselekvésének és erőfeszítésének eredménye lehet csak. Ebben a folyamatban a műveltség csupán az egyik alapfeltétel.

Munkásfiatalok körében végzett felmérések bizonyítják, hogy akik hivatásuknak érzik pályájukat, jól beilleszkednek a munkahelyi közösségbe, azok szabad idejüket is hasznosan töltik, míg az olyan pályakezdők, akik rossz közérzettel csak „kényszerűen a keresetért” dolgoznak — náluk a szabad időben a szórakozás, az italozás dominál.

Az alkotni akaró fiatalok tudatos, a személyes adottságokra, rátermettségre figyelembe vevő pályaválasztása ebből a szempontból is fontos.

A szocialista életmód legfőbb tartalmi jegyei a munka szocialista végzése, a közösségi élet, és végül a magán-, a családi élet szocialista követelményeinek együttes megvalósítására. E mérce mennyiségi és minőségi jegyeinek összefoglalása, megértetése és elfogadtatása — még nagyrészt előttünk áll. Gyorsan változó viszonyok között élünk. Erkölcsi és magatartásnormáink egyrésze még a múltból táplálkozik, más-

része már előremutató. A szocialista életmód kialakítását nekünk kell elkezdenünk, és teljesen megvalósítani az ifjúságnak kell.

És — befejezésül — közművelődésünk nem független két világrendszer békés egymás mellett élésétől sem, amelyet a szovjet—amerikai csúcstalálkozó sikeres befejezése csak tovább erősít. A nemzetközi osztályharc ilyen feltételek között nemcsak a gazdasági versenyben, hanem a tudományban, a kultúrában is győzni kell a szocializmusnak a kapitalizmus felett. Ehhez pedig jól felkészült, szocialista gondolkodású emberek növekvő tábora nélkülözhetetlenül szükséges.

DR. ÁGOSTON JÓZSEF

A gyanús idegen

Ismét rendőrkézen az álkulcsos betörő. Eddig már tíz évet ült börtönben, és csak nemrég szabadult. Mostani elfogásáig több tucatnyi betörést követett el. Egész vagyont lopott holmit foglaltak le a lakásán. Elfogása egy éber, szolgálaton kívüli rendőrnek és egy tizenéves tanulóknak köszönhető.

Szombat reggel volt. Kiss János r. főtörzsőrmester árpádföldi lakásán töltötte a szabad idejét. Kilenc óra körül munkaruhában indult, hogy füvet szedjen a nyulainak. Amint az utcára lépett, a negyedik szomszéd háza előtt egy ismeretlen, jól öltözött férfit pillantott meg, aki nagy aktatáskát szorongatott a kezében. A házat figyelte, s lopva tekintgetett körül. Amikor Kiss meglátta, gyorsan elindult az ellenkező irányba.

A rendőrnek gyanússá vált a viselkedés, de nem ment az idegen után, hanem az egyik üres telken elkezdte szedni a füvet. Félszemmel azonban az idegent figyelte. Az aktatáskás látva, hogy amaz nem törődik vele, visszament az iménti házhoz, és körülnézegetett. Aztán bement Kiss közvetlen szomszédjához.

A főtörzsőrmester is befejezte a fűszedést, betette az udvarba, s gondolta, megnézi, mit ténfereg itt ez az idegen. A szomszéd kapujában futottak össze, amint éppen kísérté kifelé a Sándor gyerek.

— Mit keresett itt ez az ember? — kérdezte a fiútól.

— Berta bácsiék iránt érdeklődött — mondta a fiú, s a jelzett házra mutatott, ahol előzőleg az idegen ténferegett.

Tandi Lajos

Önéletrajz

Anyám elsőnek engem szült, vérben fürödtem és mesékben.

Apám sántán jött a háborúból, de nevetve járt tanított.

Az anyatejjel szürsöltem magamba a barackvirágok és ábécé szerelmét.

Apám egyetlen pofonja lódított a jólnevelt csavargók közé.

nuló is felfigyelt a segélykiáltásokra, aki barátjával a patak vizénél tartózkodott. Felkapaszkodott a patak partjára, és észrevette az éppen feljűk futó férfit, akit a rendőr üldözött. Nem habozott... Hátulról elkapta a menekülő gallérját és magával rántotta a földre, mire a szökevény feltápázkodhatott volna, már Kiss főtörzsőrmester izmos keze szorította. Előállította a kapitányságra.

Perceken belül kiderült, hogy az elfogott férfi nem más, mint Gözsi László, ismert betörőtolvaj. Aktatáskájából kisbalta, zseblámpa, és ötven darab különféle lakáskulcs, a zsebeiből pedig zseborák, aranygyűrűk, zálog- és patyolatcedulák, valamint ötezer forint került elő.

Gözsi nyomban beismerte, hogy Árpádföldön is betörési szándékkal volt terepszemlén. és hogy a mátyásföldi meg a cinkotai betörést az ő számlájára lehet írni. Csak hogy a nyomozók ezzel nem elégedtek meg. Az állandó dunakeszi és ideiglenes gyáli lakásán fantasztikus mennyiségű, betörésből származó holmit foglaltak le. Ezüst evőeszközökészletek, táskarádiók, fényképezőgépek, aranytárgyak, több mint háromszáz új zsebkész, egy 15 ezer forintos betétkönyv stb. került a kapitányságra.

A kerületi nyomozók — pár nap alatt 17 — a főváros több kerületében — általa elkövetett betörést tudtak azonosítani, illetve bizonyítani. De ez még úgy tűnik, csak a kezdet.

A szerteágazó nyomozást a budapesti rendőr-főkapitányság vizsgálati osztálya folytatja.

Kiss János főtörzsőrmester — szolgálaton kívül is éber magatartásáért — kapitányságvezetői dicséretben és pénzjutalomban részesült. A rendőr segítségére szökevény batorságból jelesre vizsgázó Varró László tanulót pedig a főkapitányságon dicsérték meg és átadtak neki ajándékkul egy karórát.

SZILVÁSI FERENC

